

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:2236

av Linus Bylund m.fl. (SD)

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Motivering

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti med nationalistisk grundsyn som betraktar värdekonservatism och upprätthållandet av en solidarisk välfärdsmodell som de viktigaste verktygen i byggandet av det goda samhället. Partiets övergripande mål är att formera en demokratisk, politisk rörelse som slår vakt om den gemensamma nationella identitet som har utgjort grunden för framväxten av välfärdsstaten och vårt lands fredliga och demokratiska utveckling.

Sverigedemokraterna eftersträvar ett försiktigt framåtskridande som baseras på varsamhet, eftertanke och långsiktigt ansvarstagande. Vi eftersträvar ett demokratiskt, jämställt och miljövänligt samhälle där alla medborgare skyddas av, och är lika inför, lagen. Genom att kombinera frihet och trygghet, individualism och gemenskap hoppas vi kunna skapa ett folkhem som i så hög grad som möjligt är präglad av trygghet, välstånd, demokrati och en stark inre solidaritet.

Sverigedemokraterna står fritt från såväl socialismens som liberalismens ekonomiska teorier och kan därför inta ett pragmatiskt och verklighetsanpassat förhållningssätt i

ekonomiska frågor. Förutsatt att det kan gagna Sverige och dess medborgare är vi öppna för samtal, diskussioner och samarbeten med alla andra partier. I vår höstbudget stakar vi ut våra viktigaste visioner för de kommande åren. Vi visar att det inte måste finnas någon motsättning mellan ekonomisk tillväxt och sysselsättning å den ena sidan och allmän välfärd, trygghet och socialt ansvarstagande å den andra.

Tabell 1 Anslagsförslag 2016 för utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (SD)
1:1 Barnbidrag	26 425 291	-160 100
1:2 Föräldraförsäkring	41 066 513	-70 635
1:3 Underhållsstöd	2 630 000	+19 800
1:4 Adoptionsbidrag	29 784	
1:5 Barnpension och efterlevandestöd	1 013 800	-5 000
1:6 Vårdbidrag för funktionshindrade barn	3 688 800	-1 900
1:7 Pensionsrätt för barnår	7 237 862	-90 300
1:8 Bostadsbidrag	5 037 000	+139 950
<i>Nya anslag</i>		
2:2 Förskoledagar		
2:6 Kontaktdagar		
Summa	87 129 050	-164 385

Föräldraförsäkring

Föräldraförsäkringen är den nyblivna eller växande familjens garanti för ekonomisk stabilitet också under barnens första omsorgskrävande år. Sverigedemokraterna är av den bestämda uppfattningen att uppdelningen föräldrarna emellan av den så kallade föräldrapenningen avgörs bäst av just föräldrarna med den unika kompetens de besitter utifrån de unika förutsättningar som deras unika familj lever under. Vi tror helt enkelt att föräldrar är bättre än politiker på att vara föräldrar. Därför vill vi avskaffa all kvotering av föräldraförsäkringen, också den indirekta så kallade jämställdhetsbonusen, och åter ge föräldrarna förtroendet att fullt ut bestämma hur föräldraförsäkringen ska disponeras.

Förutom detta vill vi anslå medel för att höja taket i föräldrapenningen för att stärka ekonomin hos Sveriges barnfamiljer.

Underhållsstöd

När ett föräldrapar av olika anledningar vill skilja sig eller separera kan vårdnaden antingen delas eller innehas av en av föräldrarna. I de fall barnet bor kvar hos endast den ena, är den andra föräldern skyldig att bidra ekonomiskt under barnets uppväxt, så

kallat underhållsbidrag. Ibland räcker inte ekonomin till för att bidra och ibland vägrar den underhållsskyldiga föräldern helt enkelt att betala. I dessa fall kan vårdnadshavaren ges ett statligt underhållsstöd som täcker den del av underhållsbidraget som saknas, så kallat underhållsstöd, som senare ska betalas tillbaka till Försäkringskassan av den andra föräldern.

Mellan 1997 då stödet inrättades och ända fram till 2006 var den maximala nivån för underhållsstöd 1 173 kr per månad. Efter 2006 höjdes dock nivån till 1 273kr. Vi ställer oss bakom regeringens höjning av beloppet samt föreslår att stödet ska indexeras och att en höjning om 2 % per år automatiskt skall ske.

Vårdbidrag för funktionshindrade barn

Idag erbjuds föräldrar till barn med funktionsnedsättning ersättning för merkostnader fram till och med juni det år barnet fyller 19 år, så kallat merkostnadsvårdbidrag. I de fall man endast får ersättning för merkostnader, det vill säga att barnet endast är i behov av hjälpmedel och inte vård, kan ersättning erhållas först om kostnaderna för hjälpmedlen uppgår till minst 15 984 kronor. I de fall barnet behöver både vård och ersättning för merkostnader, betalas dock ersättning ut redan från 7 992 kronor. Det tycks inte finnas någon skälig anledning till att kostnadsgränsen ska vara olika mellan å ena sidan den familj som bara har behov av hjälpmedel och å andra sidan den familj som har behov av både hjälpmedel och assistans/vård. Vi anser att nuvarande system är ojämnt och anslår medel för att ta bort den skillnad i kostnadsgräns för ersättning som idag finns.

Bostadsbidrag

Om en förälder eller ett föräldrapar har ett hemmaboende barn under 18 år räknas familjen som barnfamilj och har därigenom rätt till bostadsbidrag. Sverigedemokraterna vill höja nivån på bostadsbidraget med motsvarande 5 procent så att de barnfamiljer som har lägst disponibel inkomst genom detta får möjlighet till avlastning i en ansträngd ekonomisk situation.

Graviditetspenning

Sverigedemokraterna anser att det särskilt under den sista tiden i graviditeten ska finnas förutsättningar för lugn och harmoni, för mamman såväl som för barnet i livmodern. För kvinnor som på grund av ett ansträngande yrke upplever besvär finns idag möjlighet till graviditetspenning. Denna kan erhållas från och med 60:e dagen innan beräknad födsel. Trots detta nekas idag många denna avlastning, med följd att de tvingas fortsätta arbeta

heltid, trots höggravitet och inte sällan med fysiskt påfrestande arbetsuppgifter. Att behöva gå till ett jobb och utföra arbetsuppgifter man inte känner att man klarar av, leder naturligtvis till ökad oro och stress. Detta är negativt för både mamman och barnet. Därför är det vår ambition är att nå en högre andel beviljade ansökningar om graviditetspenning, så att fler kvinnor än idag ges möjligheten att trappa ner eller helt ta en paus från arbetet under de sista veckorna av graviditeten. Målsättningen är att ingen som är i behov av avlastning under graviditetens slutskede ska nekas detta.

Förskoledagar

Många familjer är bekanta med den problematik som uppstår då förskolan har sommarstängt under ett antal veckor och dessa ska delas upp och täckas av föräldrarnas semesterveckor. Olika förskolor har stängt olika många veckor, på vissa orter håller man stängt så lite som två veckor, medan det på andra håll handlar om sex veckor. Under dessa veckor erbjuds som regel jourförskola eller andra former av tillfällig barnomsorg. Barn behöver kontinuitet och trygghet i sin utveckling varför många föräldrar känner oro och osäkerhet inför att tillfälligt lämna barnen i nya miljöer och ny personal. Följden blir inte sällan att föräldrarna "varvar" sina respektive ledigheter och familjen får begränsade möjligheter till semester som en hel enhet. Därför vill vi under mandatperioden inrätta vad vi kallar för förskoledagar. Detta är tänkt som en lagstadgad rätt till tjänstledigt, 5 dagar per år då förskolan är sommarstängd.

Ekonomisk stimulans till familjerådgivning

I dagens stressande samhälle kan människor av olika orsaker behöva råd och stöd för att familjens vardag, både praktiskt och relationsmässigt, ska kunna fungera väl. Många familjer väljer i ansträngda situationer att vända sig till familjerådgivningen, som idag erbjuds inom det offentliga både i kommuners och i landstings regi.

Det finns dock stora brister i nuvarande system. Dels är väntetiderna på många håll i landet väldigt långa, dels varierar priserna, ibland rejält, beroende på var i landet man bor. I Stockholm kostar ett samtal hos familjerådgivningen 450 kronor, medan avgiften i Svalövs kommun endast är 125 kronor. Väntetiderna kan variera alltifrån två veckor upp till flera månader.

Eftersom familjepolitiken för oss är ett prioriterat område avser vi att i ett första steg skjuta till extra resurser till kommuner och landsting med syfte att minska de köer som på vissa håll finns. Vi vill även utreda frågan vidare med syfte att på sikt införa kvalitetssäkrande nationella riktlinjer samt göra familjerådgivning kostnadsfritt.

Medling vid separationer

En separation kan vara en upprivande och svår tid för en familj, inte minst för barn. Vi ser en möjlighet att förbättra situationen för barn och slippa långa rättsprocesser genom att vårdnadshavarna får möjlighet till att komma överens genom medling i de fall intressekonflikter uppstår. Eftersom vi anser att vårdnaden av barn som norm ska vara delad mellan föräldrarna och vara det fram tills en domstol beslutat om något annat, så ska första insats innan en rättsprocess dras igång vara att medling sker mellan vårdnadshavarna för att försöka komma fram till en gemensam lösning för barnets bästa.

Vårdbidraget

En del barn behöver extra stöd för att fungera i vardagen. Det kan exempelvis handla om särskild kost eller hjälpmedel kopplade till funktionsnedsättningar av olika slag. Idag finns möjlighet att ansöka om ersättning för merkostnader fram till och med barnet fyller 19 år. Detta stöd kallas merkostnadsbidrag och betalas ut i de fall barnet endast behöver hjälp i form av åtgärder som föräldrarna själva kan ombesörja. Idag är systemet utformat så att ersättning för endast hjälpmedel betalas ut om kostnaden överstiger 16 020 kronor per år, medan familjer med barn som är i behov av både vård och hjälpmedel kan få ekonomiskt stöd redan vid en sammanlagd årlig kostnad på 8 010 kronor.

För Sverigedemokraterna är det en självklarhet att ekonomiskt utsatta familjer ska kunna erbjuda barn den hjälp som det behöver. Därför vill vi sänka miniminivån på merkostnader som krävs för att beviljas ekonomiskt stöd så att samma regler gäller oavsett om barnet behöver hjälpmedel eller om barnet även är i behov av vård.

Kontakt dagar

Sverigedemokraterna vill återinföra de så kallade kontakt dagar som till och från har funnits i Sverige (senast 2001–2003). Systemet innebär att varje förälder till barn mellan 6 och 12 år varje år har rätt till en dags ledighet med ersättning på sjukpenningnivå för att besöka barnets skola och/eller fritidshem. Vi budgeterar från 2019 för ett nyttjande om 0,15 dagar per barn och år, vilket är i linje med den faktiska nyttjandegraden då systemet senast var i bruk.

Småbarnsföräldrar

Utöver Sverigedemokraternas satsningar och förslag om regeländringar för såväl större ekonomisk trygghet som större frihet för alla Sveriges familjer gör vi också en rad satsningar som riktar sig till familjer med små barn. Barnens första levnadsår är extra viktiga på många sätt, men utgör också den period som i kanske störst utsträckning sätter familjen på prov. Vi tycker att det är vår uppgift som politiker att i den mån det är möjligt tillse att småbarnsföräldrars formande av sin tillvaro flyter på så smidigt som möjligt.

Varje år dör ungefär 900 barn i Sverige. Cirka hälften av dessa dör i samband med födseln. I de fall detta händer kan modern ta ut 30 dagar av föräldraförsäkringen. Om ett barn däremot dör senare i livet kan föräldrarna ta ut 10 dagar vardera med tillfällig föräldrapenning. Dessa kan också kombineras på så sätt att modern kan ta ut 30 dagar och fadern 10 dagar i tillfällig föräldrapenning om barnet dör vid födseln. Om dödsfallet leder till att föräldrarna får nedsatt arbetsförmåga, finns möjligheten till sjukpenning.

Sverigedemokraterna anser vidare att föräldrar vid ett barns bortgång, mitt i den värsta av alla tänkbara sorger, inte ska behöva gå igenom en process med Försäkringskassan för att kunna stanna hemma som sjukskriven. Därför vill vi inrätta vad vi kallar för sorgpeng. Detta innebär att varje förälder erhåller en lagstadgad rätt att vid händelse av att ett barn i åldern upp till och med 17 år avlider, automatiskt får vara ledig i en månad (22 dagar) med ersättning på sjukpenningnivå. Detta skulle inte påverka nuvarande systems uppbyggnad, utan erhållas i enlighet med nuvarande former för tillfällig föräldrapenning.

Vi vill öka antalet dubbeldagar i föräldraförsäkringen. I stället för dagens gräns på max 30 dagar som två vårdnadshavare samtidigt kan ta ut föräldrapenning vill vi öka taket till 60 dagar. Allt för att ge mer frihet till familjen att anpassa stödet efter sina behov. Vi räknar med att detta inte har någon budgetär effekt.

Linus Bylund (SD)

Markus Wiechel (SD)

Jennie Åfeldt (SD)

David Lång (SD)

Paula Bieler (SD)